

VERSLAG

Vergadering
Raadscommissie (vergadering 4)
1 september 2021
in de Raadzaal

Index verslag vergadering Raadscommissie (vergadering 4) 1 september 2021

Raadscommissie Beeldvorming (vergadering 4)

1.	Opening en vaststellen agenda beeldvorming	3
2.	Mededelingen voorzitter	3
3.	Mededelingen en toezeggingen van wethouder Scheepers en burgemeester Aptroot (inclusief de mededelingen inzake regionale aangelegenheden)	3
4.	Uitvoeringsnota Stationsgebied	4
5.	Wijziging Horecaverordening	11

Raadscommissie Oordeelsvorming (vergadering 4)

6.	Opening en vaststellen agenda Oordeelsvorming	11
7.	Uitvoeringsnota Stationsgebied	11

RAADSCOMMISSIE 1 SEPTEMBER 2021 (VERGADERING 4)

Aanwezig bij aanvang:

Voorzitter: mw. B. Verweij.

Griffier: mw. W.G.J. Drenth.

Fracties: Hart voor Hilversum: M.F. Eerenberg; D66: mw. M.I. van Vliet; VVD: mw. H.M.G.J. van de

Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: D.E.O. Streutker; SP: P.H.J.R. van Rooden;

ChristenUnie: T. Pelsma; PvdA: mw. J. Kalk; Leefbaar Hilversum: mw. J. van Oostveen

Hilversums Belang: H.P. Blok; Democraten Hilversum: J.E.M.G. Göbbels.

College: A.R.C. Scheepers, wethouder.

1. Opening en vaststellen agenda beeldvorming (0.47)

De voorzitter:

- opent de commissievergadering om 20.00 uur en heet allen welkom;
- deelt mee dat wethouder Walters burgemeester Broertjes vervangt bij het bespreken van de Horecaverordening;
- stelt vast dat er behoefte is aan een deels geheime/besloten vergadering bij agendapunt 4 (Uitvoeringsnota Stationsgebied)

De agenda beeldvorming wordt daarop vastgesteld.

2. Mededelingen voorzitter (0.48)

Er zijn geen mededelingen.

3. Mededelingen en toezeggingen van wethouder Scheepers en burgemeester Broertjes(inclusief de mededelingen inzake regionale aangelegenheden) (0.48)

Wethouder Scheepers:

- doet een mededeling over de OV-knoop Crailo;
- herinnert eraan dat de drie gemeenteraden bij de vaststelling van het stedenbouwkundig plan Crailo op 20 maart 2020 hebben gevraagd of de OV-knoop aldaar kan worden verbeterd;
- merkt op dat Goudappel Coffeng heeft geconcludeerd dat de OV-knoop is te verbeteren, waartoe een aanvraag in het kader van de Woningbouwimpuls is te doen en als die is toegekend de provincie ook bereid is geld bij te dragen ingeval van cofinanciering van de deelnemende gemeenten;
- laat weten dat de aanvraag Woningbouwimpuls op 17 september a.s. bij het ministerie van BZK moet liggen; voor Hilversum gaat het om € 1,5 miljoen;
- vraagt of de raad de voorkeur geeft aan informatie hierover via een raadsinformatiebrief, een beeldvormende sessie voorafgaande aan besluitvorming of een extra commissievergadering.

Het CDA:

- heeft geen directe voorkeur.

De ChristenUnie:

- vindt een raadsinformatiebrief voldoende.

Democraten Hilversum:

- wil graag beschikken over het rapport van Goudappel Coffeng; wethouder **Scheepers** reageert dat dat rapport bij het bestemmingsplan Crailo was gevoegd.

De VVD:

- doet graag mee met een vergadering als de andere gemeenteraden daaraan behoefte hebben.

De PvdA, D66, GroenLinks, Hilversums Belang en Hart voor Hilversum:

- hebben graag de beschikking over een raadsinformatiebrief, die eventueel gevolgd wordt door een informatieavond.

De SP en Leefbaar Hilversum:

- hebben een voorkeur voor het houden van een informatieavond, maar die heeft weinig zin als zij de enigen zijn die die voorkeur hebben.

De voorzitter:

- vraagt om uiterlijk 3 september a.s. over een raadsinformatiebrief en het rapport van Goudappel Coffeng te kunnen beschikken, waarna fracties uiterlijk 4 september laten weten of zij behoefte hebben aan een informatiesessie; wethouder **Scheepers** kan zich daarin vinden.

4. Uitvoeringsnota Stationsgebied(0.56)

Woordvoerders:

Fracties: Hart voor Hilversum: M.F. Eerenberg; D66: mw. M.I. van Vliet; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: D.E.O. Streutker ; SP: P.H.J.R. van Rooden; ChristenUnie: T. Pelsma ;PvdA: mw. J. Kalk; Leefbaar Hilversum: mw. J. van Oostveen Hilversums Belang: H.P. Blok; Democraten Hilversum: J.E.M.G. Göbbels. College: A.R.C. Scheepers, wethouder.

De voorzitter:

- deelt mee dat na diverse besluiten over de plannen voor het Stationsgebied nu de uitvoeringsnota aan de orde is;
- laat weten dat de uitvoeringsnota beschrijft binnen welke kaders en met welke uitgangspunten de uitvoering van de planvorming zal plaatsvinden en welke risico's er zijn; een belangrijk onderdeel hiervan vormen de financiën om de voorbereiding en uitvoering te starten en zo het project te realiseren.

Beeldvormende vragen fracties

De SP:

- informeert of ten behoeve van de toegankelijkheid van het Station maatregelen voor blinden en slechtzienden zijn toegevoegd anders dan de blindengeleidelijnen; wethouder **Scheepers** wil een bijzonder goed toegankelijk busstation en OV-knooppunt laten realiseren; dat betekent los van geleidestroken en –lijnen zo min mogelijk drempels en weinig obstakels en geulen om naar het busstation te komen; het aspect is zo integraal mogelijk aangevlogen en het college krijgt van diverse stakeholders adviezen daarover.

D66:

- vraagt of er sinds het schrijven van de ontvangen stukken al nieuwe ontwikkelingen zijn voor de fietsenkelder, waarvoor € 14 miljoen subsidie beschikbaar kan komen; wethouder **Scheepers** laat weten dat de staatssecretaris in november een besluit over de subsidie neemt; daartoe is het advies van ProRail heel belangrijk en dat bedrijf heeft inmiddels een positief advies gegeven; het schetsontwerp is vertaald naar een 'voorlopig ontwerp min'; Hilversum is al bijzonder ver met het project en de staatssecretaris is geneigd subsidies toe te kennen aan projecten die al heel erg concreet zijn; medewerkers van het ministerie zijn langs geweest en zij waren enthousiast over de plannen.

De VVD:

- vraagt of minder autogebruik het best te borgen is met een lage parkeernorm; wethouder **Scheepers** heeft binnen de door de raad gestelde kaders de financiën zo optimaal mogelijk aangevlogen; het is bij een OV-knooppunt als bij het Station heel gelegitimeerd met een lage parkeernorm te werken van 50% van de huidige parkeernorm; liever kijkt hij integraler; een nog lagere parkeernorm levert geld op; in het nieuwe parkeerbeleid moet gekeken worden naar

OV-knooppunten en waterbedeffecten; het bestemmingsplan verwijst altijd naar het vigerende parkeerbeleid; de gemeente moet dus eigenlijk iets extra's regelen;

- het **CDA** vraagt of men nu al 50% van de parkeernorm kan afwijken, voordat dat geregeld is in het parkeerbeleid en hoe voldoende maatregelen worden geborgd, zodat de gemeente zichzelf niet klem zet; wethouder **Scheepers** licht toe dat de gemeente kan afwijken van de parkeernorm; met die afwijking is er nog voldoende ruimte aan de centrumkant om parkeren op te vangen; bij het in de markt zetten van de woningen moet men goed kijken naar de doelgroep van mensen zonder auto;
- het **CDA** wijst erop dat mensen zonder auto in de toekomst wel een auto kunnen gaan hebben; wethouder **Scheepers** schat in dat er nog wel voldoende capaciteit is voor het parkeren van auto's in de omgeving; de gemeente kan ook zeggen geen parkeervergunningen meer te verstrekken;
- de **PvdA** vraagt wat de wethouder precies verstaat over 'voldoende capaciteit in de omgeving'; wethouder **Scheepers** heeft het dan over parkeren in parkeergarages, in de openbare ruimte en aan de centrumzijde; hij zegt toe die cijfers met de commissie te delen; de **PvdA** wil bestaande capaciteit beter benutten; wethouder **Scheepers** doet dat ook, bijvoorbeeld met parkeergarages;
- **Democraten Hilversum** vraagt of bij de parkeercapaciteit ook de 600 toe te voegen nieuwe woningen in het centrum zijn betrokken; wethouder **Scheepers** antwoordt dat die plannen ook aan de parkeernorm moeten voldoen; die plannen zullen in hun eigen parkeerbehoefte moeten voorzien; bij de Koninginneweg komt een grote parkeerfaciliteit om parkeerplekken in de lagere norm op te vangen;
- de **ChristenUnie** heeft gelezen dat het gebruik van auto's toeneemt en is nieuwsgierig hoe de wethouder daartegenaan kijkt; ook vraagt zij of het mogelijk is om in een bepaald gebied de parkeernorm op 0 vast te stellen; wethouder **Scheepers** gaat uit van het huidige parkeerbeleid; het autobezit daalt niet, maar gestimuleerd wordt woningbouw waar meer met deelauto's wordt gewerkt; het is mogelijk op een blok geen parkeervergunningen verstrekken, dan moet er in omliggende buurten wel betaald parkeren zijn; de **ChristenUnie** vraagt welke tijd nodig is om dat te onderzoeken; wethouder **Scheepers** wil het nieuwe parkeerbeleid klaar hebben voor grond in het Stationsgebied uit te geven;
- **Hart voor Hilversum** wil deelgebruik van auto's actief laten promoten, zoals in de verkoopbrochure van woningen; wethouder **Scheepers** heeft die intentie vanwege de wens voor een duurzaam Stationsgebied; de gemeente kan vanwege grondbezit maximaal sturen op deelautoprojecten;
- **Leefbaar Hilversum** vraagt of de parkeernorm ook vermindert voor andere bewoners in het centrum; wethouder **Scheepers** gaat uit van ontwikkelingen rondom OV-knooppunten en die zijn er bij de andere gebieden in het centrum niet;
- de **VVD** informeert naar de impact van een lagere parkeernorm op de ruimte om betaalbare woningen te kunnen ontwikkelen; wethouder **Scheepers** denkt dat een lagere parkeernorm meer mogelijkheden biedt om dingen te realiseren; er gaat dan minder geld naar parkeren en meer naar woningen.

GroenLinks:

- informeert naar de invloed van een of twee extra bouwlagen op het Stationspleingebied; wethouder **Scheepers** beantwoordt die vraag in het besloten deel van de vergadering en wijst op de negatieve grondexploitatie bij de Koninginneweg, maar pleit ervoor het Stationsgebied als één ontwikkeling te zien met een heleboel bij elkaar horende uitgangspunten; het tekort op de Koninginneweg wordt deels veroorzaakt door de parkeervervoorziening aldaar; een gemeentelijk voorkeursrecht leidt tot onteigenen en het is bijna onmogelijk die kosten terug te verdienen; netto komen er wel 125 extra woningen, wat 40/45 extra sociale woningen en 70 middeldure woningen betekent, evenals een autoluwe en groene Stationsstraat, een vrije oversteek tussen de Markt en de Groest; de muurwerking bij de Koninginneweg verdwijnt.
- de **PvdA** vraagt of de 'Berlijnse muur' door een mooie stedenbouwkundige ontwikkeling verdwijnt en herinnert daarbij aan het door de raad aangenomen

amendement A 17-92, dat de griffie de wethouder zal toezenden; wethouder **Scheepers** meent dat dat amendement geen eis bevat dat er een visuele verbinding moet zijn met Oost en stelt dat opheffing van de muur een kwestie van smaak is; hij denkt dat er vanuit stedenbouwkundig perspectief geen muur meer zal zijn; er zit straks een groenstrook tussen het spoor en de woningen, evenals aan de kant van de Noorderweg;

- **Leefbaar Hilversum** begrijpt dat de Koninginneweg een oplossing is voor het parkeerprobleem op het Stationsplein en vraagt waarom nooit is onderzocht om het busstation en de fietsenstalling te combineren, waarbij woongebouwen parkeren onder zich kunnen hebben; wethouder **Scheepers** ontkent dat de Koninginneweg een oplossing is voor het parkeerprobleem van het Stationsplein; er is een integraal plan gemaakt; door de fietsenstalling kan men geen parkeergarage onder het Stationsplein realiseren; dat is op te lossen onder bouwlok 1, wat duur en lastig is; daarom is voor een oplossing bij de Koninginneweg gekozen; onder het plein zit straks een fietsenstalling voor 5.000 fietsen, die ruwweg komt onder de helft van het Stationsplein, waarna er weinig ruimte meer is voor een autoparkeergarage; de oplossing op de Koninginneweg is halfverdiept, wat minder geld kost; als de parkeernorm omlaag gaat doet dat iets met het resultaat van de Koninginneweg; de gekozen plek voor de fietsenstalling is naar zijn mening de beste plek;
- **Hilversums Belang** ziet voor de Koninginneweg een gevraagd krediet van € 21 miljoen en een geprognosticeerd tekort in 2025 van € 16,5 miljoen; gevraagd wordt of met het krediet het verlies zal worden gefinancierd; wethouder **Scheepers** bevestigt dat; op te kopen panden worden duurder en worden aan de grex toegevoegd; er worden echter ook weer nieuwe woningen gebouwd;
- de **SP** begrijpt dat een grondexploitatie voor bouwblok 1 niet nodig is, omdat de gemeente het geld dat zij kwijt zou zijn aan een grondexploitatie aan het Station spendeert; de grondexploitatie Stationsgebied gaat dus alleen over de bouwblokken 2 en 3; gevraagd wordt waar de opbrengsten van bouwblok 1 blijven; wethouder **Scheepers** wijst op kosten van een grondexploitatie voor aanleg van riolering, bouwrijp maken en het inrichten van de openbare ruimte; in bouwblok 1 zit een aanzienlijk deel van de kosten van het te realiseren busstation; daarom is het niet nodig om daarvan een grex te maken; opbrengsten vallen gewoon in de jaarrekening van het betreffende jaar; in blok 1 zijn er opbrengsten, waarvan de boekwaarde af gaat; het saldo daartussen gaat naar de begroting van het betreffende jaar;
- **Leefbaar Hilversum** wil weten welk aantal huishoudens nu woont aan de Koninginneweg, waarop gemeentelijke voorkeursrecht is gevestigd; wethouder **Scheepers** antwoordt dat het gaat om 20 tot 25 huishoudens; **Leefbaar Hilversum** meent dat aldaar veel meer mensen wonen en wil daarover meer informatie hebben, ook waar zij heen moeten; wethouder **Scheepers** zegt die informatie toe;
- het **CDA** ziet expliciet staan dat de fysieke verbinding Oost-Centrum buiten beschouwing van het plan is gelaten en vraagt wanneer dat aspect terugkomt; wethouder **Scheepers** antwoordt dat de verbinding Oost-Centrum wel een fundamentele rol in het plan is gaan spelen, waardoor het anders en beter is geworden; bij de Koninginneweg is er meer ruimte gemaakt en zijn er meer doorgangen; voorkanten in plaats van achterkanten zijn stedenbouwkundig een grote verbetering; men heeft straks eerder het idee in daglicht te zijn; de verbinding wordt optisch dus beter; met de NS is er nog overleg om het Stationsgebouw optisch ook beter te maken; voor de Kleine Spoorbomen komt een fietsrotonde terug; aan de andere kant van het spoor komen daarnaast fietsfaciliteiten terug;
- **Democraten Hilversum** herinnert aan de wens om tot een betere visuele en ruimtelijke verbinding met Oost te komen; de wethouder heeft de raad toegezegd met NS in gesprek te gaan en die zou die gesprekken in januari 2020 over het mogelijk open knippen van het Stationsgebouw al terugkoppelen; gevraagd is om het breder maken van de tunnel om de fysieke verbinding te versterken; gevraagd wordt waarom geen actieplan wordt voorgelegd om de tunnel te verbreden en voor de opening van

het NS-gebouw; wethouder **Scheepers** raadt aan eerst de collegebrief van 8 juli jl. nog eens grondig door te lezen, die uitgebreid op de materie ingaat; het college spreekt uitvoerig met NS over het Stationspand; de hal is van de NS en de rest is van een externe ontwikkelaar, wat wijzigingen aan het pand ingewikkeld maakt; de financiële capaciteit van de NS om mee te werken is aangetast, maar het gesprek met NS loopt nog steeds; er is een uitwerkingsplicht voor de Stationshal; Goudappel Coffeng zegt dat op basis van de huidige CROW-normen de tunnel een meter breder zou zijn, wat € 15 miljoen kost; dat vindt het college een onverantwoorde investering;

- **Democraten Hilversum** vraagt of de wethouder twijfelt aan de toekomstbestendigheid van het plan en wil weten waarom twee bouwblokken aan de Oosterspoorpleinkant worden geprojecteerd als het college tegelijk in gesprek is om de visuele verbinding met Oost te versterken; wethouder **Scheepers** denkt niet met het plan achter de tijd aan te lopen; ruimtelijke beslissingen uit het verleden zijn niet altijd te verbeteren en soms gaat het om onevenredige investeringen; in de nieuwe plannen wordt de toegang tot de fietserstunnel eruit gehaald en die verbinding zal beter gaan functioneren.

De PvdA:

- is benieuwd of het college heeft afgewogen om meevallers in het project te gebruiken voor de verbreding van de tunnel; wethouder **Scheepers** heeft daarover nagedacht, maar heeft ook uitgebreid gesproken over het Meerjarig Perspectief Gebiedsontwikkelingen (MPG) en wil niet dat het Stationsproject het koekoeksjong wordt voor alle gebiedsontwikkelingen; het betekent ook dat de solvabiliteit en het weerstandsvermogen verder verslechteren, wat lastig is voor toekomstige ontwikkelingen; daarom wil het college ook lagere kosten;
- de **ChristenUnie** vraagt of het college ook contact met andere partijen heeft gehad over de € 15 miljoen kostende bredere tunnel en de te verbeteren wijkverbindingen; wethouder **Scheepers** antwoordt dat het ministerie van I&W de sluiting van de Kleine Spoorbomen deels financiert; ProRail zit niet te wachten op het uitvoeren van een ingewikkelde operatie onder het spoor en wilde zich niet eens aan een raming wagen; in overleg met NS en ProRail is geconcludeerd ook aan de oostzijde een fietsvoorziening voor 2.000 fietsen te realiseren, wat ook beweging in de tunnel scheelt; NS en ProRail geven geen prioriteit aan het financieren van een bredere tunnel.

De SP:

- is benieuwd of er financiële risico's zijn verbonden aan de NS-plannen voor de stationshal; wethouder **Scheepers** acht die kans bijzonder klein, omdat de stationshal de verantwoordelijkheid van de NS is, die zelf de wens heeft uitgesproken om iets aan die hal te doen; dat is ook de businesscase van de NS.

Leefbaar Hilversum:

- vraagt of het een idee is om een parkbrug te onderzoeken, die echt iets kan toevoegen en kan uitkomen op het aan de oostzijde geplande park; wethouder **Scheepers** vindt dat geen goed idee, omdat er al een stedenbouwkundig plan en bestemmingsplan zijn, evenals een voetgangersverbinding.

Hart voor Hilversum:

- vraagt of de wethouder zich ervan bewust is dat de oost-westverbinding geen muizengaatje wordt in een verder dicht blok; wethouder **Scheepers** is zich daarvan buitengewoon bewust en wil het tunneffect kleiner laten worden;
- de **ChristenUnie** vraagt hoe de wethouder aankijkt tegen de Beatrixtunnel, mede omdat straks de Kleine Spoorbomen dicht gaan voor gemotoriseerd vervoer; wethouder **Scheepers** wijst erop dat die tunnel nooit onderdeel was van de scope van het Stationsgebied; wel bekijkt hij de mogelijkheid om de rechtsaf—mogelijkheid bij die tunnel te voorzien van meer doorstroming, omdat de busbaan daar niet meer loopt;

- **Leefbaar Hilversum** ziet als voorkeursvariant van het college aan de oostzijde een bouwblok aan het stationsgebouw gesitueerd en vraagt waarover dan wordt gesproken als men een opening wil; wethouder **Scheepers** wijst erop dat een bouwblok geen muur is en die niet mag zorgen voor een additioneel tunneleffect;
- **Democraten Hilversum** ziet de Beatrixtunnel wel in de scope van het Stationsgebied staan; wethouder **Scheepers** verduidelijkt dat de Beatrixtunnel nooit een fundamenteel onderdeel van de plannen is geweest, maar die takt wel aan op de verkeerskundige bewegingen; een aanpassing van de Beatrixtunnel is nooit aan de orde geweest, maar een verbetering van de doorstroming vanwege het anders inrichten van de Schapenkamp wel.

De PvdA:

- noemt 'integraal' dat het plan past in zijn omgeving en ziet niet in hoe de inbedding in de bredere omgeving plaatsvindt; wethouder **Scheepers** gaat het om het stedenbouwkundig verhaal; de Koninginneweg wordt stedenbouwkundig verbonden met de andere kant van het spoor en de Schapenkamp; rondom het projectgebied zijn er verschillende bouwhoogten en bouwblokken; geprojecteerde bouwblokken proberen qua hoogte zoveel mogelijk aan te sluiten op de omgeving; er komt een nieuw brinkje bij op de hoek van de Stationsstraat en de Schapenkamp en dat past heel erg bij Hilversum; de Schapenkamp was te breed door de busbaan, die verdwijnt, waardoor er een mooiere boulevard langs het centrum loopt; de stedenbouwkundige fout van het Stationsplein wordt dus hersteld;
- vraagt hoe de aansluiting tussen Stationsplein en het Silverpoint-plan eruit ziet; wethouder **Scheepers** noemt Silverpoint een aanpalend project, dat niet in de scope van het Stationsgebied zit; het besluit over het stedenbouwkundig plan en bestemmingsplan is ruimschoots genomen voordat er ontwikkelingen bij Silverpoint waren, zodat het moeilijk wordt daarop maximaal aan te sluiten; de eigenaren van Silverpoint is gevraagd bij nieuwbouw niet de standaard welstandseis te volgen, maar het voor het Stationsgebouw geldende beeldkwaliteitsplan; de eigenaren zijn daartoe bereid;
- **Democraten Hilversum** ziet in de scope van het programma gebouwen en locaties opgesomd, waaronder Silverpoint en de Korte Noorderweg; gevraagd wordt wat de scope van het Stationsgebied is; wethouder **Scheepers** verwijst naar pagina 7 voor de scope: alle ruimtelijke ontwikkelingen binnen het plangebied en raakvlakken daarmee; aan de kaderstellende scope van de gemeenteraad tornt het college echter niet, die staat in het raadsvoorstel.

De VVD:

- vraagt of tijdelijke benutting van het gebied met bijvoorbeeld flexwoningen is afgewogen; wethouder **Scheepers** acht dat onmogelijk; fietsenstallingen komen de volgende acht, negen jaar op vijf tot zeven verschillende plekken terecht, zodat het al een enorm geschuif is.

De SP:

- is benieuwd of het college naar mogelijkheden voor temporiseren van het project heeft gekeken; wethouder **Scheepers** antwoordt dat afhankelijkheden van verschillende onderdelen buitengewoon groot zijn en er in 2023 moet worden begonnen met de fundering van de woningbouw; vertraging kost dus geld en levert geen geld op.

De PvdA:

- begrijpt niet waarom het college niet meer ambitie qua duurzaamheid in het plan brengt dan wat wettelijk verplicht is; wethouder **Scheepers** legt uit dat dat met geld te maken heeft; hoe hoger de eisen opgelegd aan ontwikkelaars, hoe meer het project per saldo voor de gemeente kost; bij het uitgeven van bouw kavels aan ontwikkelaars worden zij evenwel uitgedaagd en wordt in de score gekeken naar extra duurzaamheidsmogelijkheden om als plus te realiseren;
- meent dat eisen tot zonnepanelen op het dak niet leiden tot kostenverhogingen; wethouder **Scheepers** stelt dat eisen waaraan ontwikkelaars moeten voldoen al streng zijn en al leiden tot energieneutrale panden; de gemeente heeft ook in het totale plan veel meer gedaan aan

- duurzaamheid en klimaatadaptatie: alle panden worden van het riool afgekoppeld; er komen wadi's voor infiltratie van regenwater en er komt beplanting tegen hittestress;
- stelt dat in Nederland hele woonwijken worden ontwikkeld volgens de wijze waarop de wethouder het beschrijft en informeert naar het extra van de gemeente; wethouder **Scheepers** denkt dat een heleboel woonwijken worden gerealiseerd lang niet zo groen worden als hij heeft beschreven.

De VVD:

- is benieuwd of de uitvoeringsnota ook gaat over het toepassen van kaders zoals in de woonvisie staat; wethouder **Scheepers** kan woningcorporaties uitdagen om met plannen te komen die bijvoorbeeld indachtig de woonvisie voor maximale doorstroming zorgen; daarover zijn anterieure afspraken te maken of afspraken die passen bij de prestatieafspraken met woningcorporaties; er is dus nog alle ruimte om in te spelen op de woonvisie;
- vraagt of een inventarisatie in het centrum te doen is over wat wenselijk zou zijn voor doorstroming; wethouder **Scheepers** wil die vraag stellen bij de uitgifte van grond voor sociale woningbouw; die inventarisatie zal sowieso in de tussentijd wel gemaakt worden; analyses zullen bij alle nieuwbouwprojecten spelen en er is alle tijd om daaraan te voldoen;
 - de **ChristenUnie** vraagt of het college alleen zaken doen met woningcorporaties die binnen het gebied werkzaam zijn; volgens wethouder **Scheepers** ligt dat wel voor de hand.

Democraten Hilversum:

- informeert naar participatie over het busstation; wethouder **Scheepers** meent dat daarover uitgebreid is geparticipeerd door stakeholders; bij de ombrière worden bewoners nog betrokken;
 - de **PvdA** wijst erop dat communicatie en participatie niet hetzelfde zijn en bewoners niet gelijkgeschaard moeten worden met passanten en reizigers; zij verzoekt daarom bij het uitwerken van het participatiedeel mee te nemen op welk niveau er geparticipeerd zal worden en door welke doelgroep; wethouder **Scheepers** verzekert dat die differentiatie er al is en nog komt; bij kabels en leidingen zijn omwonenden en ondernemers aangeschreven; omwonenden van het busstation worden op een andere manier betrokken; een niet onaanzienlijk deel van de participatie bij het project is al geweest, namelijk bij het stedenbouwkundig plan en bestemmingsplan; een aangestelde omgevingsmanager is elke dag bezig met het vormgeven van participatie;
 - **Democraten Hilversum** vraagt aandacht voor eenvoud bij participatie; wethouder **Scheepers** denkt in termen van eenvoud en doelgroepen; soms vinden inwoners het leuk om te zien wat er gebeurt; soms helpt daarbij een bord dat is geplaatst;
 - **Leefbaar Hilversum** vraagt of er bij de participatie over het busstation sprake was van dringende adviezen die de gemeente niet heeft meegenomen; wethouder **Scheepers** meent van niet en naar zijn mening zijn alle wensen goed vervat; het busstation is absoluut groot genoeg.

D66:

- informeert naar de marktconsultatie bij commerciële partijen en woningcorporaties met als conclusie het voorkeursscenario bouwblok 1 los van de blokken 2 en 3 te ontwikkelen, met alleen sociale huurwoningen in blok 1; een ander scenario betreft sociale huurwoningen in alle blokken te realiseren; gevraagd wordt of beide opties nog open staan en wanneer een keuze daartussen wordt gemaakt; wethouder **Scheepers** antwoordt dat de keuze nog open staat en er wordt nog gerekend op beide opties en wat praktisch en vanuit planning het makkelijkst haalbaar is; voor de totale raming verwacht hij geen groot verschil;
 - de **PvdA** dacht te hebben gelezen dat sociale huurwoningen zouden worden verspreid over de blokken 1, 2 en 3; wethouder **Scheepers** herhaalt dat volgend jaar nog een keuze wordt gemaakt;
 - de **SP** informeert naar het effect van de keuze op de planning; wethouder **Scheepers** wil de planning handhaven vanwege alle dwarsverbanden;

- de **PvdA** vraagt of de wethouder het met haar eens is dat de samenstelling van de bouwblokken niet alleen financieel-technisch van aard is, maar ook ideologisch; wethouder **Scheepers** probeert het beste te doen, ook in overleg met de woningcorporaties; gezien wordt wat financieel, stedenbouwkundig en planningstechnisch gezien het beste is;
- de **PvdA** mist het leefbaarheidsaspect; wethouder **Scheepers** bedoelt met stedenbouwkundige uitgangspunten ook leefbaarheid.

Leefbaar Hilversum:

- vraagt om te overwegen privé binnentuinen uit alle bouwblokken te schrappen en die aan de openbare buitenruimte toe te voegen, zodat er meer groen en leefbaarheid te creëren zijn; volgens wethouder **Scheepers** kan het zijn dat binnentuinen heel klein worden of er niet komen; uiteindelijk wordt veel groen toegevoegd; zoals op het Stationsplein en aan de Koninginneweg met een groenstrook; het wordt veel groener dan het was;
- heeft het ook over leefbaarheid en vraagt of de ruimte meer openbaar kan worden door binnentuinen te schrappen; wethouder **Scheepers** herhaalt dat er veel openbare ruimte bijkomt;
 - de **SP** vraagt wat er wel in plaats van binnentuinen komt als die niet doorgaan; wethouder **Scheepers** antwoordt dat die ruimte dan onderdeel wordt van het gebouw;
- vraagt zich af of groen ontspannend is tussen hoge gebouwen of naast een weg of spoor; wethouder **Scheepers** kan niet veel doen aan spoorlijnen; zes bouwlagen vindt hij ook niet zo hoog; er komt een autoluwe en groene Stationsstraat terug en die wordt een verblijfsgebied.

De ChristenUnie:

- neemt aan dat het tijdelijke busstation wordt aanbesteed en vraagt of die al loopt; wethouder **Scheepers** antwoordt dat die nog niet loopt, omdat de raad eerst het krediet moet vrijgeven; de realistische planning is getoetst door planners en mensen met verstand van faseren.

Democraten Hilversum:

- vraagt waar fietsers de centrumring zullen oversteken; wethouder **Scheepers** heeft de ingang van de fietsenstalling gesitueerd aan de centrumzijde van de Schapenkamp, omdat de meeste mensen ook van die kant komen en dus de Schapenkamp niet hoeven over te steken; andere gebruikers komen bij de Beatrixtunnel, de Prins Bernhardlaan, de Leeuwenstraat en de Kleine Spoorbomen de centrumring op;
- **Leefbaar Hilversum** vraagt of is onderzocht waar fietsers vandaan komen; wethouder **Scheepers** bevestigt dat.

Leefbaar Hilversum:

- vraagt om uitleg over de autoluwe Stationsstraat en hoe daar zal worden geladen en gelost; wethouder **Scheepers** memoreert dat tot het autoluw maken van de Stationsstraat in mei 2019 bij besluitvorming over het stedenbouwkundig plan is besloten, wat in oktober 2020 in het bestemmingsplan is vastgelegd; autoluw betekent wel bestemmingsverkeer inclusief laden en lossen.

De PvdA:

- vraagt of geluidswerende maatregelen in andere straten dan de Koninginneweg buiten het project vallen; wethouder **Scheepers** antwoordt dat er geluidswerende maatregelen worden genomen op plekken waar van normoverschrijding sprake is, de linkerkant van de Koninginneweg en het Langgewenst; aan de rechterkant van de Koninginneweg wordt geïsoleerd gebouwd;
- de **SP** vraagt of ook geluidsisolerende maatregelen aan het Langgewenst komen waar geen nieuwe infrastructuur komt, maar wel meer verkeer; wethouder **Scheepers** bevestigt dat daar alleen de weg anders wordt ingedeeld.

Hilversums Belang:

- vraagt hoe de besparing van min € 65 miljoen naar min € 49 miljoen is ontstaan en hoe men vervolgens komt tot een grex met een plus van € 1 miljoen; wethouder **Scheepers** wijst op ontvangen subsidies vanuit de Woningbouwimpuls en de provincie voor OV-knooppunten; hij verwacht meer subsidie voor de fietsenstalling te krijgen, maar die is per saldo wat duurder geworden; de Koninginneweg kost extra geld door de gestegen woningprijzen; het draaien aan de parkeernorm heeft geld opgeleverd; maximaal is binnen de door de raad gestelde kaders geoptimaliseerd op het gebied van inregelen van de openbare ruimte en infrastructuur; de plus van € 1 miljoen is onderdeel van de min van € 49 miljoen.

De PvdA:

- informeert waar een fontein komt; wethouder **Scheepers** deelt de passie daarvoor, evenals voor beleefbaar water, dat onderdeel van het beeldkwaliteitsplan is en waarvoor ook geld geraamd is.

De voorzitter:

- constateert dat Democraten Hilversum, de PvdA, de SP, Hart voor Hilversum, GroenLinks, Hilversums Belang en Leefbaar Hilversum behoefte hebben aan een besloten deel van de vergadering;
- schorst de vergadering voor het houden van een besloten vergadering.

Schorsing (22.22 – 23.04 uur).

De voorzitter:

- heropent de openbare vergadering om 23.05 uur.

5. Wijziging Horecaverordening (2.19)

Hilversums Belang:

- doet het voorstel van orde om behandeling van de Horecaverordening op te schorten.

Het voorstel van orde om behandeling van de Horecaverordening op te schorten wordt fractiegewijs in stemming gebracht en unaniem aangenomen, waarbij, na overleg met de woordvoerders en wethouder Walters, wordt besloten het voorstel volgende maand aan de orde te stellen.

6. Vaststellen agenda Oordeelsvorming (3.47)

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

7. Uitvoeringsnota Stationsgebied (3.47)

Woordvoerders:

*Fracties: Hart voor Hilversum: M.F. Eerenberg; D66: mw. M.I. van Vliet; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: D.E.O. Streutker ; SP: P.H.J.R. van Rooden; ChristenUnie: T. Pelsma; PvdA: mw. J. Kalk; Leefbaar Hilversum: mw. J. van Oostveen
Hilversums Belang: H.P. Blok; Democraten Hilversum: J.E.M.G. Göbbels.
College: A.R.C. Scheepers, wethouder.*

Hart voor Hilversum:

- stelt vast dat het vooral om geld gaat en dat de bouwmarkt momenteel een aannemersmarkt is; aannemers bepalen welke projecten ze willen doen en welke prijzen ze rekenen; de verwachting is dat het zo blijft;
- merkt op dat binnenstedelijk bouwen riskant is en de marges van de aannemers en de projectontwikkelaars niet altijd de risico's weerspiegelen;
- is zeer gespitst op financiële risico's bij dit soort projecten langs het spoor;
- raadt aan bij grote projecten goede risicobeheersing toe te passen;
- is daarom wat kritisch op wensen van de PvdA om de duurzaamheidseisen nog hoger te stellen dan wat wettelijk nodig is; dat ziet de fractie meer als een inspanningsverplichting richting de

ontwikkelaars en de aannemer, omdat het gaat om een kostenopdrijvend effect; de **PvdA** ontkent in de beeldvormende fase een wens te kennen te hebben gegeven;

- wil doorgaan met het voorliggende plan en van de wethouder horen dat die zich goed bewust is van de risico's en zijn organisatie daarop inricht;
- is tevreden over het grote aantal sociale woningen.

De SP:

- kondigt aan tegen het plan te stemmen, wat vooral te maken heeft met de te nemen verkeerskundige beslissing, waartegen zij bedenkingen heeft;
- betreurt het dat ontwikkelingen om de oost-westverbinding te verbeteren niet doorgaan, zoals verbreding van de tunnel en de overgang bij Hunkemöller;
- krijgt het gevoel dat het plan meer straatjes zijn dan een plein en heeft zorg over de te creëren ruimte;
- suggereert een deel van het plan met kaders van de raad ter uitwerking over te dragen aan woningcorporaties en lijkt het nuttig daarover gesprekken met woningcorporaties aan te gaan; de gemeente heeft daardoor minder uitvoeringskosten.

D66:

- is blij met de uitvoering van de stukken;
- staat de kwaliteit van het plan aan;
- is positief over het ontwerp voor het busstation, waarvoor geldt dat hoe groener dat is, hoe beter dat is;
- vraagt aandacht voor de communicatie in het vervolg tussen de wethouder en de raad; er komt een jaarlijkse voortgangsrapportage met een beeldvormende sessie; ook zijn er brieven bij afwijkingen en is er info via de P&C cyclus;
- vraagt zich af of die vier informatiestromen voldoende zijn om de raad in de komende periode aangesloten te houden;
- wil als raad goed aangesloten blijven bij het project;
- oppert de gedachte voor het Stationsgebied een aparte raads werkgroep in te richten om de raad bij het project aangesloten te blijven houden;
- wenst de omvang van het Stationsplein de omvang zoals vermeld in de tekening laten houden.

De PvdA:

- waardeert de grote betrokkenheid van de wethouder bij het project;
- verschilt van opvatting met het college over de mate waarin de overheid kan en moet sturen op het gebied van ruimtelijke ordening en wonen;
- is blij met een derde sociale huurwoningen en 40% middenhuurwoningen; over de situering daarvan in het project zelf maakt de fractie zich ernstige zorgen;
- is geen voorstander van segregeren van woningen in aparte bouwblokken;
- hoopt dat de oost-westverbinding zo sterk wordt dat die de gewenste uitstraling krijgt, maar vindt het jammer dat de tunnel niet breder wordt;
- stelt vast dat heel veel woningen komen op een klein gebied, met zorgen over geluid, verkeer en leefbaarheid; geen enkele samenleving is echter zonder risico; dat betekent wel dat aanwonenden in het gebied een vaste plek krijgen in het overleg over het project en de gekozen oplossingen;
- is van mening dat duurzaamheid overlaten aan de markt betekent dat de uitkomst daarvan bekend zal zijn;
- is van opvatting dat er op het gebied van duurzaamheid meer kan;
- is geen voorstander van een aparte raads werkgroep;
- is blij met de aangekondigde fontein.

Democraten Hilversum:

- meent dat andere projecten elk afzonderlijk kunnen fungeren naar het Stationsgebied toe;
- wacht al te lang op de aanhechting van het Stationsgebied aan het centrum;

- vindt in principe een mooi ruimtelijk plan voorliggen, waarbij er zorgen zijn over verkeer en parkeren, zo ook over de vraag of er voldoende ruimte overblijft;
- is van mening dat de verbinding oost-centrum het kernpunt is, die men voor de lange termijn goed moet regelen; men zou daarom de tunnel wel moeten verbreden.

De ChristenUnie:

- sluit zich aan bij de complimenten voor het stuk en is blij met het verbreden van de tunnelmonden zodat er een goede oost-westverbinding komt;
- is blij met de geschapen ruimte op het plein en is zeer tevreden dat iets wordt gedaan aan het fietsprobleem;
- denkt qua duurzaamheid iets radicaler dan wat nu is bedacht en wil laten onderzoeken of de parkeernorm nog verder omlaag te brengen is;
- focust graag op de aanpalende projecten, zodat het project daarop goed kan aansluiten;
- kan een heel eind met de voorliggende voorstellen meekomen en begrijpt de gevraagde hogere financiering voor de Koninginneweg.

Leefbaar Hilversum:

- herinnert aan de oorspronkelijke doelstelling een aantrekkelijke entree te maken en een goede verbinding tussen het centrum en Oost;
- constateert dat het nu een woningbouwproject is geworden;
- moet nu kiezen tussen een overkill aan beslissingen met heel vergaande gevolgen; nu is echter niets meer aan te passen, zodat plannen niet flexibel zijn;
- concludeert dat de omgeving niet leefbaar is en raadt aan de contouren van de te maken gebouwen op de grond af te tekenen en mensen te vragen wat ze daarvan vinden;
- is van mening dat de impact van de plannen niet goed bij mensen en bewoners is terechtgekomen;
- noemt de illusie dat het heel groen wordt niet realistisch;
- lijkt de illusie van een goede entree lastig te vatten, omdat er veel versteend moet zijn omdat mensen zich moeten verplaatsen;
- wijst op de halvering van de Schapenkamp, wat veel mensen niet snappen;
- wil de aanpalende projecten ook betrekken;
- vindt de leefbaarheid en een echt groene omgeving waarin men kan leven het belangrijkste.

GroenLinks:

- is onder de indruk van de voorliggende stukken en sluit zich aan bij de complimenten;
- heeft het vertrouwen de komende jaren te werken aan een fantastisch plan, dat ook groen zal worden;
- wil een vinger aan de pols houden en kan zich daarom het vormen van een raads werkgroep voorstellen;
- wil realistisch zijn qua duurzaamheid en ziet de ambitie daarvan wel in het beeldkwaliteitsplan terug; gedurende het project zal zij opletten dat het groen en duurzaam wordt;
- is ook blij met de fontein.

Het CDA:

- wijst op belangrijke dingen die niet in het stuk staan, namelijk het integraal bekijken van de voor- en achterkant van het Station en zorgen voor een hoogwaardig plan met een goede verbinding tussen oost en west: fysiek, ruimtelijk en sociaal; het voorliggende stuk geeft nog niet het gehoopte antwoord; er zijn nog heel veel uitdagingen;
- denkt dat rondom het Stationsgebied best wat hoger gebouwd mag worden, maar de aansluiting op de stad moet gehandhaafd blijven.

De VVD:

- stelt dat de stukken bijdragen aan het goede gesprek;
- is blij met de nauwe betrokkenheid van de Audit- en rekeningcommissie;

- heeft vertrouwen in de projectaanpak en de beoogde kwaliteit, evenals de te zetten volgende stap.

Hilversums Belang:

- vindt een besluit over € 50 miljoen en een risicoprofiel van € 11 miljoen niet niks;
- constateert dat de solvabiliteitsratio onder de 20% daalt en in de gevarenzone C terecht komt;
- herinnert aan de raadsbreed gedragen motie M 21-87, waarin staat dat de meest risicovolle categorie C voorkomen moet worden en het college moet aangeven hoe dat is gebeurd; dat zal de fractie bij de begrotingsbehandeling bezien;
- noemt het optreden van de wethouder buitengewoon openhartig, transparant en bekwaam, wat erg positief is;
- complimenteert de betrokken ambtenaren;
- hanteert het devies vooruit en aan de slag te gaan.

Debat

Hart voor Hilversum:

- deelt de wens van de PvdA om de duurzaamheidseisen voor de plannen misschien te verhogen, maar meerkosten zullen worden doorberekend;
- neigt bij de keuze tussen meer duurzaamheid en daardoor de woningverdeling aanpassen en sociale huurwoningen naar meer sociale huurwoningen; de **PvdA** heeft vragen over duurzaamheid gesteld en zou bij wensen een amendement indienen; daarover gaat zij nadenken en zij is blij met het aantal te realiseren sociale huurwoningen;
- vraagt aandacht voor goede risicobeheersing bij het grote project met grote risico's.

Democraten Hilversum:

- is geen voorstander van een raadswerkgroep, omdat de raad op andere manieren info krijgt en die werkgroep voor een kleine fractie een te groot tijdsbeslag zal hebben.

De SP:

- vindt dat ook en is van mening dat discussies gewoon in commissievergaderingen thuishoren.

Het CDA:

- stelt dat de parkeernorm op 50% stellen alleen kan bij zodanige voorzieningen treffen dat er geen ongewenst waterbedeffect optreedt; gevraagd wordt wat de ChristenUnie bedoelt met dat de parkeernorm nog wel verder omlaag kan; de **ChristenUnie** wil bij duurzaamheid ook naar nieuwe vormen van vervoer kijken; wellicht kan men volledig inzetten op deelmobiliteit;
- vraagt wat de VVD vindt van het verlagen van de parkeernorm; de **VVD** heeft meermaals gepleit voor het kunnen afspreken van lagere parkeernormen op kadastraal niveau; ook bij de mobiliteitsvisie is afgesproken dat dat gaat gebeuren;
- vindt het heel gek dat de VVD voor zoete koek het verlagen van de parkeernorm slikt; de **VVD** doet dat niet en heeft de wethouder bevraagd over de afweging om met een lagere parkeernorm te werken, waarover zij zorgen heeft; de wethouder heeft haar verteld dat een lagere parkeernorm in het nieuwe parkeerbeleid te bestendigen is; het **CDA** ziet daarnaar uit.

De ChristenUnie:

- heeft de indruk dat de koers van Leefbaar Hilversum is gewijzigd gezien het pleidooi voor minder woningen, terwijl zij voorheen stuurde op binnen de wijk bouwen; **Leefbaar Hilversum** zegt niets over woningbouw en de aantallen, maar wel over de gevolgen van die aantallen op de openbare ruimte, voorzieningen en het groen; binnen aantal en bouwvolumes zijn wel keuzen te maken en daarover wil zij met de raad de discussie aangaan.

De SP:

- vraagt wat de ChristenUnie bedoelt blij te zijn met verbreding van de tunnel en of die fractie het eens is dat het al dan niet verbreden van de fietstunnel iets is dat de raad moet verbreden; de **ChristenUnie** is blij met het verbreden van de tunnelmonden en de komst van een talud; zij

zou graag willen dat het kunstwerk van de tunnel 1,5 tot 3 meter groter wordt, maar begrijpt de overweging van de kosten; interwijkverbindingen zou men integraal moeten bekijken; persoonlijk zou zij behoorlijk in de Beatrixtunnel willen laten investeren en willen laten kijken naar aanpalende projecten.

Leefbaar Hilversum:

- vraagt of GroenLinks meer de hoogte zou willen ingaan, zodat er meer openbare ruimte komt; **GroenLinks** is bij het stedenbouwkundige plan gekomen tot een plan dat aansluit op de omgeving; afwegingen over hoogten zijn toen ook gemaakt en die sluiten goed aan op het centrum; discussie over hoogte is dus een gepasseerd station;
- vraagt hoe de oost-verbinding volgens Democraten Hilversum wel goed kan worden als de tunnel niet verbreed kan worden; **Democraten Hilversum** stelt dat men in de veelheid van projecten kan schrappen, waardoor men één project goed kan doen; voor de fietstunnel is het nu of nooit.

Wethouder Scheepers:

- zegt dank voor alle mooie woorden en complimenten;
- merkt op dat de tunnel een enorm dilemma is;
- probeert woningcorporaties te betrekken en uit te dagen;
- heeft de intentie maximaal transparant naar de raad te zijn en die maximaal mee te nemen; als er aanleiding is voor een extra beeldvormende sessie zal hij die organiseren;
- is lang met de NS in gesprek om een mooie en acceptabele uitbreiding van de Stationshal te verkrijgen;
- wil het voorkomen van segregatie van woningtypen in bouwblokken onderzoeken en omwonenden en ondernemers prominent daarbij betrekken;
- gaat bij de aanbesteding punten toekennen aan ontwikkelaars die iets extra's op duurzaamheid geven;
- vervolgt dat het omlaag brengen van de parkeernorm een integraal parkeerbeleid vraagt; de **VVD** wijst op een aangenomen amendement om vooruitlopend op de parkeernota de huidige parkeernota te actualiseren op het punt van de parkeernorm en vraagt hoe het met die actualisatie staat; wethouder **Scheepers** voert regelmatig een gesprek over de voortgang van die actualisatie;
- oefent maximaal invloed uit op aanpalende projecten, zoals Silverpoint en de Beatrixtunnel;
- stelt in tegenstelling tot Leefbaar Hilversum dat de link naar oost initieel nooit een uitgangspunt is geweest;
- stelt dat het project nooit alleen een woningbouwproject is geweest;
- noemt het uitgangspunt van het alzijdige station cruciaal; het Station zal straks twee voorkanten hebben; het college wil investeringen in Oost doen en de tunnel zo open mogelijk te maken en de verbinding te optimaliseren;
- bewaakt tijdens het project de gemaakte risicoanalyse.

De **voorzitter** schorst de vergadering voor de voortzetting van de besloten vergadering.

Schorsing (23.58 – 23.58 uur).

De **voorzitter** heropent de openbare vergadering.

Advisering door de raad

Het **CDA** en **Democraten Hilversum** vinden het voorstel rijp voor de raad en maken een voorbehoud.

De **ChristenUnie**, de **PvdA** en **Hilversum** vinden het voorstel rijp voor de raad met debat.

De **VVD**, **Hart voor Hilversum**, **D66** en **GroenLinks** vinden het voorstel rijp voor de raad met debat en adviseren positief.

De **SP** vindt het voorstel rijp voor de raad met debat en adviseert negatief.

Leefbaar Hilversum vindt het voorstel rijp voor de raad met debat, maakt een voorbehoud en adviseert negatief.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 00.00 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraadsvergadering van .. 2021,

De griffier,

De voorzitter,

P.M.H. van Ruitenbeek.

P.I. Broertjes.